

Saamelaiskielten tuki ja YSO — käynnistyvän työn näkymät

Missä Mennään -webinaari

17.5.2022

Niko Partanen

Saamelaiskielten tuki digitaalisissa palveluissa

- Hankkeessa kolme Kansalliskirjaston palvelua
  - Finna
  - Finto
  - Kotoistus
- Kehitetään pohjoissaamen tuki näihin palveluihin
- Työ dokumentoidaan kattavasti
- Kohderyhmänä:
  - Saamelaiskielten käyttäjät ja oppijat
  - Saamenkielisiä palveluja ja tuotteita kehittävät toimijat
- Toteutetaan Alfred Kordelinin säätiön apurahalla
- Hankkeen tukena on laaja yhteistyöverkosto

YSO:n osuus hankkeessa

- Koko YSO käännetään pohjoissaameksi
- Työ kytketään pohjoissaamen muuhun termityöhön
- Pohjoissaamen asiantuntija aloittaa työn kesällä 2022
- Hanke on kokonaisuus, vrt. Finnan indeksin rikastus

Pohjoissaamen sanastotyö

- Sámi Giellagáldu (Saamen Kielikaltio) vastaa saamelaiskielten kielenhuollosta ja normituksesta
- Tromssan yliopiston tutkimusryhmät Giellatekno ja Divvun vastaavat tämän soveltamisesta saamelaiskielten kieliteknologiaan
- Aineisto haettavissa TermWiki-sivustolla ja Sátni.org-palvelussa

A-Ö

Hierarkia

Ryhmät

Uudet ja
poistetut

- italiankielinen kirjallisuus
- jakuutinkielinen kirjallisuus
- japaninkielinen kirjallisuus
- jiddišinkielinen kirjallisuus
- jordankielinen kirjallisuus
- juutalainen kirjallisuus
- kalmukinkielinen kirjallisuus
- kannadankielinen kirjallisuus
- kansalliskirjallisuus
- karaiiminkielinen kirjallisuus
- karjalankielinen kirjallisuus
- kashmirinkielinen kirjallisuus
- kašubinkielinen kirjallisuus
- katalaaninkielinen kirjallisuus
- kaunokirjallisuus**
- chick lit
- crossover-kirjallisuus
- emigranttikirjallisuus
- eroottinen kirjallisuus
- fantasiakirjallisuus
- jännityskirjallisuus
- kauhukirjallisuus
- kertomakirjallisuus
- kokeellinen kirjallisuus
- lyriikka
- merikirjallisuus
- mieskirjallisuus
- murrekirjallisuus
- naiskirjallisuus

oliot > abstraktit objektit > yhteiskunnalliset objektit > taiteenlajit > kaunokirjallisuus
oliot > abstraktit objektit > yhteiskunnalliset objektit > kirjallisuus > kaunokirjallisuus

KÄYTETTÄVÄ TERMI

kaunokirjallisuus

TYYPPI

Yleiskäsite

YLÄKÄSITE

kirjallisuus
taiteenlajit

ALAKÄSITTEET

- chick lit
- crossover-kirjallisuus
- emigranttikirjallisuus
- eroottinen kirjallisuus
- fantasiakirjallisuus
- jännityskirjallisuus
- kauhukirjallisuus
- kertomakirjallisuus
- kokeellinen kirjallisuus
- lyriikka
- merikirjallisuus
- mieskirjallisuus
- murrekirjallisuus
- naiskirjallisuus
- näytelmäkirjallisuus
- [näytä kaikki 24 arvoa]

- [Main page](#)
- [All concepts](#)
- [All collections](#)
- [Lasit sisdoalu](#)
- [Legg til innhold](#)
- [Recent changes](#)
- [Help](#)

Tools

- [What links here](#)
- [Related changes](#)
- [Special pages](#)
- [Printable version](#)
- [Permanent link](#)
- [Page information](#)
- [Browse properties](#)

Dáidda ja girjjálašvuohta:čáppagirjjálašvuohta

Language dependent info

Language	Concept	[Collapse] Expressions
Davvisámegiella	Definition: máinnasgirjjálašvuohta; gullá girjjálašvuođa váldošlájaide; dovdomearkan fiktiivavuohta (govahallanvuohta); juhkkojuvvo dábálaččat epihkkii, lyrihkkii ja drámái	<ul style="list-style-type: none"> čáppagirjjálašvuohta (N) Sanctioned: true Paradigm ↗
Julevsámegiella		
Åarjelhsaemien		
Anarâškielâ		<ul style="list-style-type: none"> čaabâkirjálâšvuotâ (N) Sanctioned: false Paradigm ↗

Norsk bokmål		<ul style="list-style-type: none"> • skjønnlitteratur (N) <p>Sanctioned: true</p>
Svenska		<ul style="list-style-type: none"> • skönlitteratur (N) <p>Sanctioned: true</p>
Suomen kieli		<ul style="list-style-type: none"> • kaunokirjallisuus (N) <p>Sanctioned: true</p> <p>Paradigm </p>

× Paradigma

	Sg	Pl
Nom	čáppagirjjálašvuohta	čáppagirjjálašvuodát
Acc	čáppagirjjálašvuođa	čáppagirjjálašvuodaid
Gen	čáppagirjjálašvuođa	čáppagirjjálašvuodaid
Ill	čáppagirjjálašvuhtii	čáppagirjjálašvuodáide
Loc	čáppagirjjálašvuođas	čáppagirjjálašvuođain
Com	čáppagirjjálašvuođain	čáppagirjjálašvuođaiguin
Ess	čáppagirjjálašvuohtan	

Automaattiset yhdistämiset

- TermWikin suomen, ruotsin ja englannin käännösten avulla löydetty 4 300 mahdollista YSO-käännöstä
- TermWikissä n. 20 000 käsitettä
- YSOssa yli 30 000 käsitettä
- Lapponica-asiasanastossa 1 125 käsitettä

Etenemisjärjestys

- Testipaketti perehdyttämisen työkaluna
  - Joitain satoja käsitteitä
- Tähän mennessä automaattisesti yhdistettyjen termien tarkistus
  - 4 000–5000 käsitettä
- Yleisimpien termien kääntäminen
  - 10 000 (?) käsitettä
- Temaattisia kokonaisuuksia

YSO-tyon aikataulu

2022-2

2023-1

2023-2

2024-1

Hankkeen valmistelu

Käännöstyö käynnistyy

Käännöstyö etenee

Käännöstyö valmistuu

Jatkuva tuki

Väliraportti:
osittainen
käännös
muodostaa
eheän
kokonaisuuden

Finnan
indeksin
testaus

Finnan
indeksi
tuotannossa

Vaikutusten
arviointi

Yhteistyö kuvailutyötä tekevien organisaatioiden kanssa

Suunnittelu yhteistyöverkoston kanssa

5 000
käännöstä

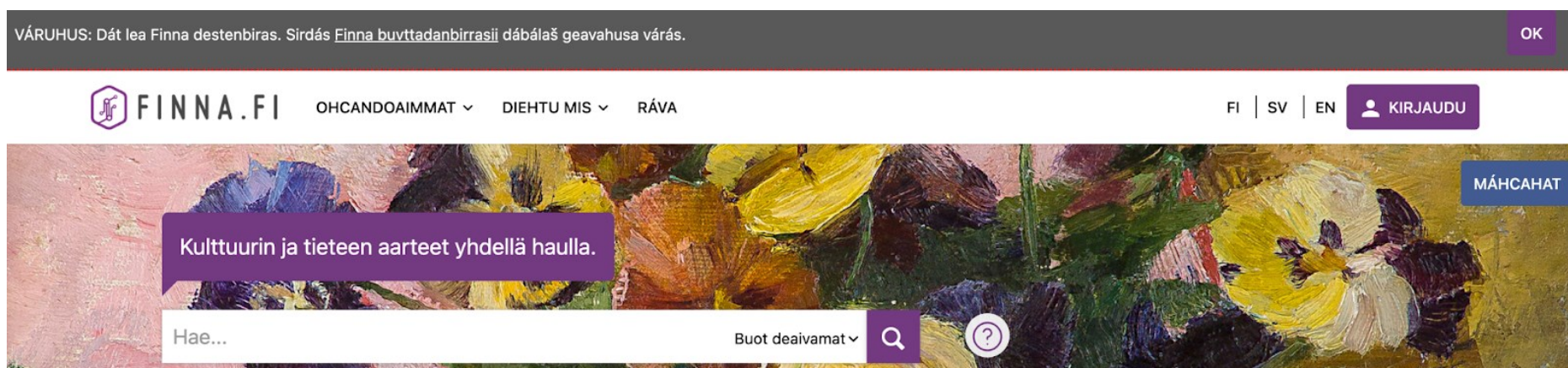
10 000
käännöstä

20 000
käännöstä

30 000
käännöstä

Hankkeen vaikutukset

- Tiedonhaku pohjoissaamella paranee
- Pohjoissaamen käytön mahdollisuudet kuvailussa kehittyvät
- Pohjoissaamen laajempi tuki eri järjestelmissä ja palveluissa
- Malli vähemmistökielen tuelle Kansalliskirjaston palveluissa
- Vie saamelaiskielten sanastoa YSO:n hierarkisen rakenteen ja laajemman linkitetyn datan piiriin
- Kuvailun ja löydettävyyden vuorovaikutus näkyy hyvin mm. Finnassa

www.kansalliskirjasto.fi